

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „Доктор“ по област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните.

Автор на дисертационния труд: **Мажд Ибрахим Аби Хайдар**, задочен докторант към Катедра „Вътрешни незаразни болести, патология и фармакология“ във Факултет „Ветеринарна медицина“, Лесотехнически университет, гр.София

Тема на дисертационния труд: „Разпространение и определяне на типове афлатоксини в сурово мляко от крави, отглеждани при различни технологии, хранене и сезони в долината Бекаа”

Рецензент: доц. д-р Методи Христов Петричев, Лесотехнически университет, София
Академична длъжност: доцент. Област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните.

Определен за член на научното жури със заповед ЗПС № 646/08.11.2024 год.на Ректора на ЛТУ

1. Актуалност на проблема

Научната тематика е много актуална, като през последните 20 години има много научни разработки във тази научна област във целия свят. Това се потвърждава от литературните източници които използва авторът във своя дисертационен труд.

Цитирани Литературни източници – 382.

Неизбежното въздействие на множество фактори както през периода на растеж на растенията, така и по време на съхранение на зърното водят до продуцирането на един или няколко микотоксина, които безспорно се намесват в патологията на продуктивните животни. Много по-важно е действието на ниските концентрации на микотоксини, често пъти в нива, които трудно се доказват при микотоксикологичните изследвания, но довеждащи до късни (хронични) патологични прояви при животните или до остатъчни количества в добиваните хранителни продукти от тях, в риск за консуматора.

2. Степен на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор

Литературният обзор обхваща 55 страници, като са цитирани 382 литературни източника, от които над 45 % са публикувани през последните 10 години. Обзорът е разделен на 35 раздела и множество подраздели. Подробно са разгледани много проблеми на сектора за производство на мляко в Ливан. Разгледани са много други аспекти от структурата, действието, микотоксикологията на различните типове афлатоксини както и техните метаболити. Както и действието на афлатоксин В1 при отделните видове животни и остатъчни количества в добиваните хранителни продукти от тях и риска за хората.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Целта на дисертацията е формулирана ясно и е насочена към изследване и установяване на нивата афлатоксин М1 в краве мляко, произведено в три различни млечни региона в долината Бекаа, Ливан (Баалбек, Захле и Западна Бекаа), характеризиращи се с различни видове отглеждане и различни микроклимати за една година. И успоредно с това проучване, изследване и на замърсяването със AFB1 в храната за животни,

За изпълнение на така поставените задачи са използвани различни методи.

По време на разработването на дисертационния труд, докторанта е усвоил значителен брой методики и методи на изследване, което е основание да се счита, че е придобил необходимия методичен опит за извеждане на научен експеримент, а също и че е изпълнена образователната задача при тази научна степен.

4. Онаягледеност и представяне на получените резултати

Дисертационния труд е написан на 156 страници, като са използвани 24 броя Фигури и 20 броя Таблици. Дисертационния труд е правилно структуриран и включва всички изискуеми раздели в адекватен обем. Получените резултати са много добре онагледени и анализирани. Таблиците и фигурите отразяват в пълна степен извършеното изследване и са добра основа за анализ. Дисертационния труд отговаря на всички изисквания и критерии.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература

Използвани са 382 литературни източника. Това показва много добра информираност на докторанта особено в сферата на последните научни постижения в областта. Умело са съпоставени получените резултати с установеното от други изследователи, показател за добрата осведоменост и аналитично мислене на докторанта.

Разделът „Резултати и обсъждане“ е разработен детайлно в съответствие със целта и поставените задачи. На база на проведеното проучване са направени 15 извода, които съответстват на получените резултати. Докторантът е постигнал поставената цел на труда и е изпълнил в максимална степен поставените задачи.

Докторантът **Мажд Ибрахим Аби Хайдар** е усвоил различни методи за изследване и обработка на получената информация, показал е умения за правилно планиране и провеждане на експерименти, също и умения за професионално анализиране на получените резултати и формулиране на логични изводи и препоръки.

6. Приноси на дисертационния труд и препоръки за практиката

Направени са 5 научно приложни приноса и 6 препоръки за практиката, които могат да се приложат на практика при крави млечно направление, във отрасъл производство на мляко. Профилактика и метафилактика на замърсяването със микотоксини на храната за животни.

7. Критични бележки и въпроси

Препоръчвам на автора за бъдещи научни изследвания в областта анализ на микотоксини да използват по високо ниво на апаратура, методи и техника. Примерно Високо ефективна течна хроматография (HPLC) със блок за дериватизация на типовете микотоксини. Методът ELISA дава много често отклонение от резултатите и в повечето случай не може да докаже ниски концентрации на микотоксини във зърно, храни за животни и мляко.

8. Публикувани статии и цитирания

По дисертационния труд докторантът е представил 4 научни публикации, две от които са докладвани на научни симпозиуми. Във всички публикации е първи автор. Три от научните публикации са в индексирано списание с SJIF=5.997 (2022) и IF=1,03 (2020-2021)

Броят и качеството на публикациите отговарят на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности и тяхното съдържание отразява основни резултати, които в достатъчна степен са представени пред специализирана научна аудитория.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Лесотехническият университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя *ПОЛОЖИТЕЛНО*.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на *Мажд Ибрахим Аби Хайдар*, образователната и научна степен „Доктор“ по област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните.

03.12.2024

София

Изготвил Рецензията:

(доц. д-р М.Петричев)

